

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

משך זמן חקירה פלילית והעמדה לדין

כאשר אדם נחשד בביצוע עבירה או פשע, הליך החקירה והדיונים עד להחלטה האם להעמידו לדין או לסגור את התיק נגדו אורכים זמן. ככל שמתארך הזמן בין תחילת החקירה בעניינו של חשוד ובין ההחלטה אם להעמידו לדין, כך עולה ההסתברות שבמידה ויוחלט לא להגיש כתב אישום, ובייחוד במידה והאדם יזוכה וינוקה מכל עוון, הרי שייגרם לחשוד נזק לא מוצדק. גם אם בסופה של חקירה ממושכת מוחלט להעמיד אדם למשפט, הנזק שנגרם לו בתקופת ההמתנה עלול להיות כבד וקשה מנשוא. היות שכך, מערכת המשפט, גורמי החקירה והתביעה נדרשים לעשות ככל יכולתם על מנת למצוא את האיזון שבין הצורך למצות את החקירה עד תום ולהעמיד את הנאשמים לדין, ובין הצורך לכבד את חייהם וזכויותיהם של האזרחים, ולהימנע מגרימת סבל ועוול שאינם נחוצים.

חקירה ממושכת והשפעתה על החשוד

חקירה ממושכת פוגעת בשמו הטוב של החשוד, בכושר ההשתכרות שלו, ובביטחון הכלכלי שלו ושל בני משפחתו. מפאת כל אלו, חקירה ממושכת מהווה עינוי דין ארוך ומתמשך לחשוד. במידה והחקירה גלויה, חיו של החשוד נמצאים בעצירה עד לסיום התהליך, ופירושו של דבר פגיעה בקידומו, במעמדו הציבורי, בקשריו העסקיים, בקשריו החברתיים ועוד. במקרים כאלו, היה ולבסוף נופלת ההחלטה להגיש כתב אישום, ניתן להתחשב בתקופת החקירה הממושכת ולדרוש הקלה בעונשו של החשוד. גם היועץ המשפטי לממשלה נתן דעתו לסוגיה, והביע עמדה ברורה בנושא בקביעה הבאה: " ...הזמן בו נתון אדם להליכי חקירה ומשפט נחשב לעינוי דין ומקובל לראות בו עונש בפני עצמו...".

השפעת משך החקירה על הממצאים והעדויות

אין יכוח על העובדה כי כאשר תיק חקירה הוא מורכב וסבוך, אין מנוס מלפתוח בחקירה ממושכת, בכדי שניתן יהיה להגיע לחקר האמת. יחד עם זאת יש לקחת בחשבון שכאשר חקירה אורכת מספר שנים, קשה להאשים את המעורבים בפרשה אם זיכרונם מתעמעם, פרטים נשמטים, נשכחים וכן הלאה. בהתאם לכך, מבחינת פענוח הפשע ואיסוף הראיות, ככל שהזמן חולף, המשימה נהיית סבוכה ומורכבת יותר, וחתירה לאמת נהיית משימה קשה ומאתגרת ביותר.

נסיבות

קיימות סיבות אפשריות רבות לכך שחקירה או החלטה באם להעמיד אדם לדין או לסגור את התיק מתארכות. מדובר בדרך כלל בתיקים מורכבים, תיקים הכוללים מספר חשודים, תיקים הכוללים מספר עבירות, תיקים בהם מעורבים מספר קורבנות וכן פשעים מורכבים, מתוכננים ומאורגנים למיניהם. במקרים כגון אלו אין מנוס מפתחה בחקירה ממושכת על מנת למצות את הדין עם כל הנוגעים בדבר. היות שכך, למרות ההכרה בחשיבות מיצוי ההליך בפרק זמן סביר, חקירות אלו נפרשות על תקופות ממושכות, על מנת לאפשר לגורמי החקירה לאסוף מספיק ראיות בכדי לרדת לחקר האמת.

18/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

גורמי חקירה ותביעה

בישראל קיימים מספר גופים המבצעים חקירות פליליות, ביניהם משטרת ישראל, רשות המיסים, רשות ניירות הערך, הרשות להגבלים עסקיים, יחידת להב 433, ועוד. רק בתום מהלך החקירה מועבר התיק לרשות התובעת, שמקיימת דיונים האם להגיש כתב אישום או לסגור את התיק. גם שלב זה עלול לארוך זמן רב, שכן הרשות התובעת מעוניינת מחד גיסא להימנע מהבאתם לדין של אזרחים נקיים מעוון, ומאידך גיסא למצות את הדין עם עבריינים.

חקיקה בנושא חקירה ממושכת ברחבי העולם

על פי סעיף 6 של האמנה האירופית לזכויות אדם, לכל אדם עומדת הזכות למשפט הוגן, אשר צריך להתקיים במשך זמן סביר. פירושו של דבר כי ההליך כולו, מפתחת החקירה ועד הכרעת הדין במשפט, צריך להסתיים בפרק זמן סביר והגיוני. לצורך קביעת משך הזמן הסביר יש להתייחס למורכבות התיק ולנסיבות המקרה, ולבחון כל מקרה לגופו. הבחינה צריכה לכלול הן את התנהגותו של החשוד, נשוא החקירה, והן את התנהגותם של גורמי החקירה והתביעה.

דבר החוק בנוגע להתמשכות חקירה בישראל

בישראל אין הגבלת זמן מפורשת בחוק על משך חקירה של המשטרה או משך הדיונים ברשות התובעת בטרם מחליטים אם להגיש כתב אישום. במהלך השנים הועלו בכנסת מספר הצעות חוק שביקשו להסדיר את הנושא בחקיקה, אך עד היום אף הצעה לא התגבשה לכדי חקיקה. יחד עם זאת, קיימות הנחיות פנימיות של אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל לגבי התנהלותן של חקירות משטרה, וכן קיימות הנחיות של היועץ המשפטי לממשלה לגבי התנהלותה של הרשות התובעת. משך החקירה תלוי בין השאר גם במועד התיישנות העבירות, ולעתים ניתן להאריך את תקופת ההתיישנות כאשר מתקיימת חקירה.

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בסוגיית תקופות חקירה

הנחייתו של היועץ המשפטי לממשלה שפורסמה ב 2010, ועודכנה ב 2014, קובעת כי:

בעבירות מסוג חטא על גורמי התביעה להגיע להחלטה אם להגיש כתב אישום או לסגור את התיק בתוך תקופה של חצי שנה.

בעבירות מסוג עוון על רשויות התביעה להגיע להחלטה עד תום תקופה של שנה.

בעבירות מסוג פשע שהעונש בגינן הוא עד עשר שנות מאסר, וכן בעבירות עוון מיוחדות, יש להגיע להחלטה עד תום שנה וחצי.

בעבירות פשע שעונשן מעל עשר שנות מאסר על הרשות התובעת לקבל החלטה עד תום תקופה של שנתיים.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

פרקי הזמן המצוינים בהנחיות מתחילים ביום קליטת התיק ברשות התובעת. חריגות מתקופות אלו צריכות להיעשות בפיקוח ובקרה הדוקים של ראש יחידת החקירות, סגנו או פרקליט המחוז. ההארכות צריכות להיעשות בשקיפות, ובאישורו של היועץ המשפטי לממשלה.

השפעת משך החקירה על התנהלות המשפט

על פי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי. לאחר תחילת המשפט, החשוד רשאי לטעון טענות מקדמיות, וביניהן הטענה כי "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". עורך דין פלילי מנוסה ידע להשתמש בסעיף זה לצורך הגנה על נאשם שהחקירה בתיקו ארכה מעבר לזמן הסביר, ובכך להביא להקלה בעונשו ובמקרים מסוימים אף להביא לביטול האישום כנגדו.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם הליכים פליליים

בכל מקרה בו אתם חשודים או נאשמים בעבירה פלילית, יש להיעזר בעו"ד פלילי מנוסה שידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. ההליך הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או שאתה ממתין להחלטת התביעה האם להעמידך לדין, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.